

50 éve Füzesabonyban...

Trojan Marian Jozef grafikusművész

Akik először hallották ezt a nevet: Trojan Marian, bizonyára tévedésbe estek. A név mögött egy érdekes életutat bejárt férfiember lakozik, aki gyermekként, lengyel menekült család sarjaként a 2. vh. első évében került Magyarországra. A háború és a befogadók őszinte, önzetlen segítsége meghatározó élmény volt számára. Életében mindig azon munkálkodott, hogy a lengyelségnek nyújtott egykori segítségéből – ahogy ő fogalmazott – „visszajuttasson” a magyaroknak és művészetével kifejezze a két nép több évszázados kapcsolatát, békevágyát. A füzesabonyi Kelemen családnak köszönhetően akkori községünkben telepedett le, a világ számtalan művészeti kiállítóhelyére eljuttatva Füzesabony hírét. Felesége Kelemen Márta (egykor az Iparoskör színjátszókörének oszlopos tagja), lányai Tünde előadóművész, Márta pedig művészettörténész.

Trojan Marian Jozef 1931. április 22-én született a lengyelországi Przemysl-ben.

1939. szept. 19-től 1945. április 22-ig Magyarországon tartózkodott és Balatonbogláron végezte el az általános iskolát. 1946-tól 2 évig Párizsban tanult Stronski Marian festő magániskolájában. Hazatérése után szülővárosában elvégezte a középiskolát, 1951-ben érettségizett. Ezt követően Nowa Hutában Jerzy Panek, majd Krystyna Wróblewska irányításával iparművészeti tanulmányokat folytatott. 1956-ban, magyarországi látogatásakor megnősült Füzesabonyban. 1957-től Magyarországon él. A krakkói Műszaki Egyetem, majd a bp-i BME Építész Karán tökéletesítette rajztudását Boross Géza és Nemcsics Antal vezetésével. Tagja volt a Fiala Művészek Stúdiójának, tagja az Magyar Köztársaság Művészeti Alapjának, 1960-tól rendszeresen kiállít. Alkotásaival elismerést és hírnevet szerzett az ország határain belül és kívül egyaránt. 1960-62 között az egi műemléki felügyelőségen dolgozott, ahol építészeti kutatásokat is folytatott, majd később szellemi szabadfoglalkozású grafikusként tevékenykedett.

Egyéni kiállítások: Magyarország szinte valamennyi nagyvárosában, Heves megye településein, valamint a környező országokban.

Részt vesz lengyel kulturális napok kiállításain, egyéni és csoportos országos és nemzetközi kisgrafika és ex libris kiállításokon, ahol rendszeresen helyezést, különdíjat nyer el. Emellett olvasó és kézműves táborok, szellemi műhelyek rendszeres vendége. (Olaszország, Jugoszlávia, NDK, Portugália, Belgium, Dánia, Szlovénia, Lengyelország stb.)

Számtalan szakmai díj mellett 1979-ben munkássága elismerésül a Heves Megyei Tanács Közművelődési Díjban részesítette.

1978-ban a Lengyel Kultúráért kitüntetésben részesítették, a lengyel-magyar barátság ápolásáért pedig 1983-ban megkapta a Polonia Társulat Kiváló Munkáért érmét.

1994-ben a Lengyel Kormány a Lengyel Köztársaságért Érdemrend Lovagi Keresztjével jutalmazta. Munkásságát számtalan napilap, kulturális folyóirat örökítette meg.

1983-tól a Füzesabony Nagyközségi- Járási Könyvtár gyermekrészlegében indított Lúdas Matyi Klub vezetője lett, ahol évekig dolgozott a klub céljáért, a különféle ábrázolási technikák elsajátíttatásáért, különös tekintettel a sokszorosító eljárásokra. Aktívan vezette a telepi Általános Iskola kisgrafika szakkörét. Művészetébe beépülnek a lengyel és a magyar vonatkozású témák, motívumok, a két nép kulturális és megjelenítésbeli hagyományai – sok esetben nemcsak egymás mellett élve, de egymást meg is termékenyítve.

Füzesabony hírét munkáival szerte vitte az országba és a világba. A régi település és néprajza ábrázolásával elévülhetetlen érdemeket szerzett a múlt építészeti emlékei, hagyományai és mesekincse megőrzésében, a várossá fejlődés folyamatának bemutatásában. Az 50 éve Füzesabonyban élő művész a város és környéke sajátos krónikása, aki az eseményeket ceruzával, tollal, vésővel és ecsettel örökíti meg.

Életútja állomásainak felelevenítésével szeretnénk neki ezen sorokon keresztül is jó egészséget, további hosszú, sikeres alkotó éveket kívánni!

Sipos A.